

ਫੁਲ ਬੈਚ '

ਐਸ. ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਜ਼ਮੀਨ ਐਚ. ਆਰ. ਖੰਨਾ, ਜੇ. ਜੇ.

ਬਿਜ ਲਾਲ ਗੋਸਵਾਮੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ .

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ— ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1088

ਪੰਜਾਬ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਏਕੀਕਰਣ ਨਿਯਮ, 1951—ਨਿਯਮ 16—ਆਰਡਰ। 1964 ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਮਿਤੀ 29, ਸਤੰਬਰ, 1961, ਸਤੰਬਰ, 11 ਵੀਂ ਪੀ. ਈ. ਐਸ. (ਕਲਾਸ II) ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਭੂਮੀ ਕਾਲਜ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦੀ ਹੋਈ—ਕੀ ਨਿਯਮ 16 ਦਾ ਅਯੋਗ ਹੈ—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਆਰਟੀ. 16—ਕੀ ਸਿਰਫ਼ io ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ—ਜੇ ਪੀ ਈ ਐਸ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ

ਪੀਈਐਸ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਸਨ।

(ਕਲਾਸ I)—ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 16 ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ—ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ (ਕਲਾਸ I) ਨਿਯਮ, 1931—ਨਿਯਮ 7—ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਿਤੀ 29 ਸਤੰਬਰ, 1961 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਪੀ. ਈ. ਐਸ. (ਕਲਾਸ II) ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅੰਤਰ- ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1957, ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ■

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਵੰਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੀ ਈ ਐਸ (ਕਲਾਸ I) ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਆਂ, 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਪੀ ਈ ਐਸ (ਕਲਾਸ II) ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਸਨ। ਪੀ ਈ ਐਸ (ਕਲਾਸ I) ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼» 1957 ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਾਫ਼ੀ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਕੇਵਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੋਣ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ {ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੱਕ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਨੁਛੇਦ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਾਨਤਾ, ਅਸਲ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਰਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਗੁਆਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ (ਕਲਾਸ I) ਰੂਲਜ਼, 1931 ਦਾ ਉਹ ਨਿਯਮ 7, ਜੋ ਸਖਤ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਉਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੌਡੈਂਟਸ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਿਯਮ 7 ਵਿੱਚ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

1963 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫੁਸਟੀਸ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫੁਸਟੀਸ ਐਚ. ਆਰ ਖੰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੇਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦ. ਤੁਲ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ. ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ. ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਚ. ਆਰ ਖੰਨਾ ਨੇ ਸਤੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ' ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਸਟਿਸ ਏ. ਏ.

ਜਾਇਦਾਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਨੋਹਰ ਐਲ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਆਰਡਰ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇਨ< ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਨਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਗਸਤ, 1960 ਵਿੱਚ ਜੀ. ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ-ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਕੀ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੁਆ, ਜੇ. ਇਕੱਲੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਨਿਯਮ 26 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ.

I. ਨੰਦ ਲਾਲ ਬਨਾਮ 'ਖੇਤਰੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 11.35 ਆਫ 1957) ਵਿਚ ਮਈ, 1958 ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਹੁਕਮ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਨਿਕਾਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘਰ ਨੰਦ ਲਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਮਕਾਨ ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। 15 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਤੋਂ 12. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 23 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੱਕ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼-(ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਅਚਾਨਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28 ਅਗਸਤ, 1957 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ; ਕਿਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੰਬਰ, 1957 ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ

ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਖੇਤਰੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਰਪੀਵੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਦਸੰਬਰ, 1957 ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਹਿਦਾ

446
 ਹੈ ਕਿ ਬਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 25 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੋਢੀ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਹਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮ 25 ਅਤੇ 26 ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਦੁਲਟ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਨਿਯਮ 26 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ 26 ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਯਮ 26 ਵਿੱਚ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਲਾਜ਼ਮੀ" ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪੁਨਰਵਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, 1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 40, ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ/ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਸ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਵਿੱਚ। ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1960 ਦੇ 685, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੰਗਲ

ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਕਿ, ਨਿਯਮ 25 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸੰਦਰਭ ਕਾਫੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ